

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- ฉลองรัฐ อินทรีย์. อิทธิพลของความเจ็บป่วยที่มีต่อเด็กและครอบครัว. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองธรรม, 2522.
- เชิศจักดิ์ ไฉวาสินธุ์. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ทิระพัฒนา, 2522.
- ประคอง กรรณสุต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และท่าปกเจริญผล, 2525.

บทความ

- กาญจนา แจ่มปฐม. "มโนทัศน์ในการปรับตัว : แนวทางในการดูแลผู้ป่วยก่อนผ่าตัด." วารสารพยาบาล 31 (ตุลาคม-ธันวาคม 2525): 64.
- ประทีน วิริยะวิทย์, ผู้แปล. "พวกเพื่อนของฟรานซิสโก." สารานุกรมสำหรับเด็ก เล่มที่ 7 (1984): 144-149.

เอกสารอื่น ๆ

- อัญชลี ชนะกุล. "ผลของการเตรียมเด็กวัยเรียนด้านจิตใจก่อนเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเพื่อรับการผ่าตัดทอนซิล ต่อความกลัวและการให้ความร่วมมือในการรักษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.

ภาษาต่างประเทศBooks

- Berent, Stanley. Introductory Psychology : A Basic Self-Instructional Guide. New York: McGraw-Hill, 1977.
- Brunner, Lillian Sholtis, and Suddarth, Doris Smith. Text-book of Medical-Surgical Nursing. 5th ed. Philadelphia: J.B. Lippincott Co., 1984.
- Friedman, Marilyn M. Family Nursing : Theory and Assessment. New York: Appleton-Century Crofts, 1981.
- Garland, Laretta M., and Bush, Carol T. Coping Behaviors and Nursing. Virginia: Reston Publishing Co., Inc., 1982.
- Kalkman, Marion E., and Davis, Anne. New Dimension in Mental Health-Psychiatric Nursing. 5th ed. New York: McGraw-Hill Book Co., 1980.
- Lazarus, Richard S. Pattern of Adjustment. 3rd ed. Tokyo: McGraw-Hill Kogakusha, 1976.
- _____. Psychological Stress and the Coping Process. New York: McGraw-Hill Book Co., 1966.
- LeMaitre, George D., and Finnergan, Janet A. The Patients in Surgery : A Guide for Nurses. 7th ed. Philadelphia: W.B. Saunders Co., 1980.

- Lipkin, Gladys B., and Cohen, Roberta G. Effective Approaches to Patients' Behavior. New York: Springer Publishing Co., 1973.
- Marlow, Dorothy R. Textbook of Pediatric Nursing. 5th ed. Philadelphia: W.B. Saunders Co., 1977.
- Mereness, Dorothy A., and Taylor, Cecelia M. Essential of Psychiatric Nursing. 9th ed. Saint Louis: The C.V. Mosby Co., 1974.
- Phipps, Wilma J; Long, Barbara C., and Woods, Nancy Fugate. Medical-Surgical Nursing. 7th ed. St.Louis: The C.V. Mosby Co., 1980.
- Robinson, Lisa. Psychiatric Nursing as a Human Experience. 3rd ed. Philadelphia: W.B. Saunders Co., 1983.
- Runyon, Richard P. Nonparametric Statistics : A Contemporary Approach. Sydney: Addison-Wesley Publishing Co., 1977.
- Siegel, Sidney. Nonparametric Statistics for the Behavioral Sciences. New York: McGraw-Hill Book Co., 1956.
- Waecheter, Eugenia H.; Blake, Florence G., and Lipp, Jane Phillips. Nursing Care of Children. 9th ed. Philadelphia: J.B. Lippincott Co., 1976.
- Whaley, Lucille, and Wong, Donna L. Nursing Care of Infant and Children. St.Louis: The C.V. Mosby Co., 1979.

Articles

- Al Ageel, M. Catherine Shumaker. "Reaction of a Hospitalized School-Age Child to Separation and Restricted Mobility." Maternal-Child Nursing Journal 7 (Fall 1978): 163-172.
- Aisenburg, Ruth B., and Others. "Psychological Impact of Cardiac Catheterization." Pediatrics 51 (June 1973): 1051-1058.
- Barnes, Corinne M. et.al. "Measurement in Management of Anxiety in Children for Open Heart Surgery." Pediatrics 49 (February 1972): 254-256.
- Bielby, Elaine. "A Child Concept." Nursing Mirror 159 (November 1984): 27.
- Blom, Gaston E. "The Reaction of Hospitalized Children to Illness." Pediatrics 22 (September 1958): 590-599.
- Cassell, Sylvia, and Paul, Milton M. "The Role of Puppet Therapy on the Emotional Responses of Children Hospitalized for Cardiac Catheterization." The Journal of Pediatrics 71 (August 1967): 233-239.
- Caty, Suzanne; Ellerton, Mary Lou, and Ritchie, Judith A. "Coping in Hospitalized Children : An Analysis of Published Case Studies." Nursing Research 33 (September/October 1984): 279-280.

Crummette, Beauty D.; Mills, Hilda H., and Beale, Andrew V.

"One Latency Age Child's Coping." Maternal-Child Nursing Journal 13 (Fall 1984): 167-174.

Erickson, Florence. "When 6 to 12 Years Old are Ill."

Nursing Outlook 13 (July 1965): 48-49.

Gardner, Kathryn G. "Supportive Nursing : A Critical Review of the Literature." J.P.N. and Mental Health Service. (October 1979): 10.

Goosen, Geraldine M., and Bush, Helen A. "Adaptation : A Feed-back Process." Advances in Nursing Science 1 (July 1979): 54.

Haan, Norman, et.al. Coping and Defending : Process of Self-Environment Organization. New York: Academic Press, 1977. Quoted in Aadalen, Sharon Price; and Kuhn, Florence Stroebel. "Coping with Quadriplegia." American Journal of Nursing 31 (August 1981): 1470-1473.

Hamburg, David A., and Adam, John E. "A Perspective on Coping Behavior." Archeivement of General Psychiatry 17 (September 1967): 277-284.

Hayes, Virginia, and Know, Janet E. "Reducting Hospitali-related Stress in Parents of Children with Cancers." Canadian Nurse 78 (November 1983): 28

Jessner, L., et.al. "Emotional Implication of Tonsillectomy and Adenoidectomy on Children." Psychoanalytic Study of the Child 7 (1952): 126-129.

Lambert, Sally A. "Variables that Affect the School-Age Child's Reaction to Hospitalization and Surgery : A Review of the Literature." Maternal-Child Nursing Journal 13 (Spring 1984): 1-15.

Lamontagne, Lynda L. "Three Coping Strategies Used by School Age Children." Pediatric Nursing 10 (January-February 1984): 25-28.

Lazarus, R. S., and Launier, R. "Stress-related Transactions Between Person and Environment." Perspective in Interactional Psychology, pp. 287-327. Edited by L. A. Pervin and M. Lewis. New York: Plenum Publishing, Corp., 1978. Quoted in Anne Jalowice and Marjonice J. Powers. "Stress and Coping in Hypertensive and Emergency Room Patient." Nursing Research 30 (January-February 1981): 11.

_____. "Stress-related Transactions Between Person and Environment." Perspective in Interactional Psychology, pp. 287-327. Edited by L. A. Pervin and M. Lewis. New York: Plenum Publishing, Corp., 1978. Quoted in Rutter, Michael. "Stress, Coping and Development : Some Issues and Some Questions." Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines 22 (1981): 323-356.

- Melamed, B. S., and Siegel, L. J. "Reduction of Anxiety in Children Facing Hospitalization and Surgery by Use of Filmed Modeling." Journal of Consulting Clinical Psychology 43 (1975): 511-521.
- Menaghan, Elizabeth. "Measuring Coping Effectiveness : A Panel Analysis of Material Problem and Coping Effort." Journal of Health and Social Behavior 23 (September 1982): 220-222.
- Pearlin, Leonard I., and Schooler, Carmi. "The Structure of Coping." Journal of Health and Social Behavior 19 (March 1978): 2-18.
- Pelletier, Louise. "Collecting Information : A Way to Cope with Cardiac Surgery." Maternal-Child Nursing Journal 5 (Fall 1976): 107-202.
- Peterson, Lizette, and Shigetomi, Carol. "The Use of Coping Techniques to Minimize Anxiety in Hospitalized Children." Behavior Therapy 12 (January 1981): 1-12.
- Savedra, Merilyn. "Coping with Pain : Strategies of Severely Burned Children." Maternal-Child Nursing Journal 5 (Fall 1976): 107-202.
- Timmerman, Roberta R. "Preoperative Fears of Older Children." AORN Journal 38 (November 1983): 827-834.

Wolfer, John A., and Visintainer, Madelon A. "Pediatric Surgical Patients' and Parents' Stress Responses and Adjustment." Nursing Research 24 (July-August 1975): 244-255.

_____. "Prehospital Psychological Preparation for Tonsillectomy Patients : Effects on Children's and Parents' Adjustment." Pediatrics 64 (November 1979): 646-655.

Yamamoti, K. "Children's Rating of the Stress Fullness of Experience." Development Psychology 15 (September 1979): 581-582.

Youssef, Magda Mohamed S. "Self-Control Behaviors of School-Age Children Who are Hospitalized for Cardiac Diagnostic Procedure." Maternal-Child Nursing Journal 10 (Winter 1981): 234-235.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

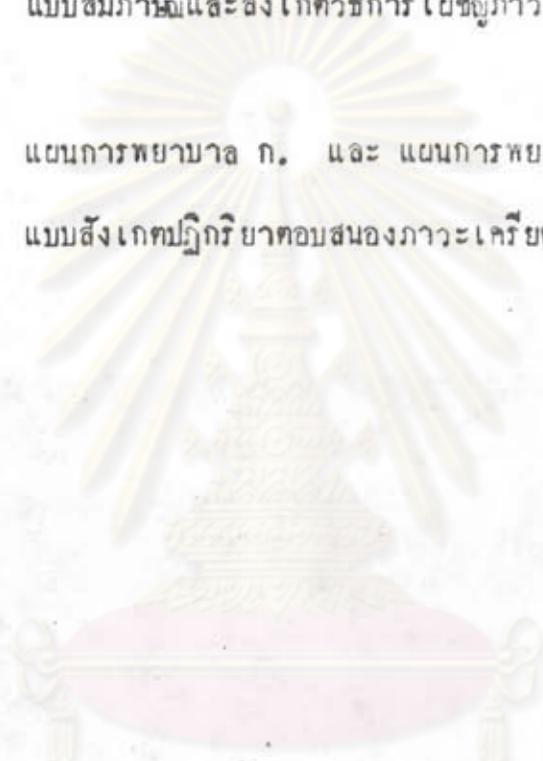
อาจารย์ ศรีสมวงศ์	วรมงคลอิน	แผนกวิชาการพยาบาลเด็ก วิทยาลัย- พยาบาลกรุงเทพ กระทรวงสาธารณสุข
รองศาสตราจารย์ ฉลองรัฐ	อินทรีย์	ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศศรี	ศรีอัญญาพร	ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
อาจารย์ เกศินี	เดชอมรธัญ	ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวงเทัญ	เจียมบุญญารัตน์	ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และ จิตเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
อาจารย์ ดร.ประคิน	คชภักดิ์	ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเทัญ	เอี่ยมจ้อย	ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนา	มหานุกาพ	ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ สุนีย์	จันทร์มหเสถียร	ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
นาง กรองกาญจน์	จิรพรเจริญ	แผนกการพยาบาล โรงพยาบาลนคร- เชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาคผนวก ข.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์และสังเกตวิธีการ เจริญภาวะ เครียดก่อนผ่าตัดแบบ
หลีกเลี่ยง
2. แผนการพยาบาล ก. และ แผนการพยาบาล ข.
3. แบบสังเกตปฏิบัติการตอบสนองภาวะเครียด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์และสังเกตวิธีการ เฝ้าระวังภาวะเครียดก่อนการฆ่าตัวตายแบบหลักเลี้ยง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อผู้ป่วย (ท.ช., ท.ญ.) .....

อายุ ..... ปี ..... เดือน

นักเรียนชั้น ..... โรงเรียน .....

การวินิจฉัยโรค .....

(ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าข้อที่ตรงคำตอบผู้ป่วยในแบบสัมภาษณ์และหน้าข้อที่ตรงลักษณะที่สังเกตได้ในแบบสังเกต)

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์

	คะแนนประจำข้อ
1. คุณไม่สบายเป็นอะไร	
..... ก. ไม่ทราบ หรือตอบไม่ตรงกับโรค (ข้อ ช.ค.ง.)	1
..... ข. ทอมในคอโต หรือทอมทอนซิลโต	2
..... ค. บั๊สสาวะลำบาก หรือเป็นนิ่ว	2
..... ง. มีก้อนที่ขาหนีบ หรือเป็นไส้เลื่อน	2
2. ทำไมต้องมาอยู่โรงพยาบาล	
..... ก. ไม่ทราบ	1
..... ข. มาผ่าตัด	2
(ถ้าผู้ป่วยตอบข้อ ก. ไม่ตอบตามข้อ 3. และ 4.)	
3. ใครบอกคุณว่าให้ผ่าตัด หรือมาผ่าตัด	
..... ก. จำไม่ได้ หรือไม่ทราบ	1
..... ข. แพทย์	2
..... ค. ผู้ปกครองหรือครู	2

	คะแนนประจำข้อ
4. คุณทราบไหมว่าจะฆ่าตัวที่ตรงไหน (ให้บอกหรือชี้ตำแหน่ง)	
..... ก. ไม่ทราบ หรือชี้ไม่ถูกต้อง	1
..... ข. ในคอ	2
..... ค. กระทบะบัสสาวะ, ท้องน้อย	2
..... ง. ขาหนีบ	2
5. คุณเคยพูดหรือซักถามเรื่องฆ่าตัวกับใครบ้าง	
..... ก. ไม่เคย	1
..... ข. ผู้ปกครอง (พ่อ, แม่, พี่, น้อง, ญาติ)	2
..... ค. เพื่อน หรือครู	2
6. คุณคิดว่า การฆ่าตัวทำเพื่ออะไร	
..... ก. ไม่ทราบ หรือบอกไม่ได้	1
..... ข. ให้อาย หรือเอาสิ่งที่เจ็บปวดไม่สบายออก	2
7. คุณทราบไหมว่าก่อนไปฆ่าตัวคุณต้องทำอะไร	
..... ก. ไม่ทราบ	1
..... ข. ทราบ (ผู้ช่วยบอกได้ เช่น งดอาหารเช้า หรือ ท้องอาบนำให้สะอาด หรือ สอนอุจจาระ หรือ พยายามจะฉีกขา ก่อนไปฆ่าตัว)	2
8. (ถามเฉพาะผู้ตอบ ข้อ 7 ก) คุณอยากทราบไหม	
..... ก. ไม่ตอบ หรือปฏิเสธ	1
..... ข. อยากทราบ	2
9. คุณคิดว่าตอนที่แพทย์กำลังทำผ่าตัดให้คุณ คุณจะสงบหรือรู้สึกตัว	
..... ก. ไม่ทราบ	1
..... ข. สงบ	2

	คะแนนประจำข้อ
10. คุณคิดว่า หลังจากผ่าตัดแล้วคุณจะเป็นอย่างไร	
..... ก. ไม่ทราบ	1
..... ข. จะหายดี (จะไม่เจ็บคอ, จะไม่เจ็บขาหนีบ, จะปัสสาวะสะดวก)	1
..... ค. จะมีแผล จะเจ็บแผล	2
11. คุณอยากทราบอะไรบ้าง (เปิดโอกาสให้ถาม)	
..... ก. ไม่ถาม	1
..... ข. ท้องอยู่โรงพยาบาลนานไหม หรือจะกลับบ้านได้เมื่อไร	2
..... ค. ถามเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการผ่าตัด เช่น การปฏิบัติตัวของผู้ป่วย วิธีการหรือขั้นตอนที่แพทย์ทำผ่าตัด	3
12. มีหลายคนกลัวการผ่าตัด คุณกลัวไหม	
..... ก. ไม่กลัว, ไม่ตอบ	1
..... ข. กลัว	2
13. ตอนนี้คุณรู้สึกกลัวอะไรบ้าง	
..... ก. ไม่กลัว, ไม่ตอบ	1
..... ข. ระบุสิ่งที่กลัวได้ เช่น	2
- กลัวบุคคล ใดแก่ พยายามหา แพทย์ ผู้ป่วยคนอื่น ๆ	
- กลัวเครื่องมือ ใดแก่ กลัวเข็ม กลัวมีด กลัวกรรไกร	
- กลัวสถานที่ ใดแก่ กลัวห้องทำแผล กลัวห้องนิคยา กลัวโรงพยาบาล	
- กลัวเจ็บ กลัวแผล กลัวพิการ กลัวตาย	

ส่วนที่ 3 แบบสังเกต (สังเกตขณะสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องค่าตัด)

	คะแนนประจำข้อ
1. น้ำเสียง ..... ก. พูดเสียงเบา ไม่นึกแน่น พูดเสียงห้วน หรือ พูดกรองทอง เคือน	1
..... ข. พูดเสียงปกติ	2
2. การพูดตอบ	
..... ก. ไม่คอยตอบ จนผู้สัมภาษณ์หรือผู้ปกครองต้อง กระตุ้นให้ตอบ	1
..... ข. ตอบโดยไม่ทองเคือน	2
3. สีหน้า	
..... ก. สีหน้าแสดงความไม่สบายใจ คิ้วขมวด แสดง ความกลัวหรือร้องไห้	1
..... ข. สีหน้าเรียบสงบ ไม่มีคิ้วขมวดหรือครุ่นคิด	2
4. ท่าทางขณะพูดถึงการค่าตัด	
..... ก. ไม่สนใจที่จะพูดคุยกับผู้สัมภาษณ์ ไม่คอยสบตา ให้ความสนใจกับสิ่งอื่น	1
..... ข. คอบสนองต่อการพูดคุยตามปกติ สบตาและ ให้ความสนใจผู้สัมภาษณ์	2

แผน ก.

แผนการพยาบาลตามปกติ
(แผนการพยาบาลด้านจิตใจก่อนผ่าตัด)

สถานที่ เคียงผู้ป่วย

เวลา 20-25 นาที

วัตถุประสงค์	รายละเอียด	กิจกรรม	ประเมินผล
1. เพื่อให้ผู้ป่วยมีความคุ้นเคยกับพยาบาลและเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยแสดงความรู้สึก	พยาบาลกล่าวทักทายผู้ป่วยและผู้ป่วยครอบครัว แนะนำตนเอง และบอกวัตถุประสงค์ของการมาสนทนาครั้งนี้ "สวัสดีค่ะหนู สวัสดีค่ะ.ส. (สรรพนามที่เหมาะสมกับวัยผู้ป่วย) เช่น ป้า น้า เป็นต้น) ฉันเป็นพยาบาลซึ่งทำงานอยู่ที่นี้ ฉันทราบว่าพรุ่งนี้หนูจะทำผ่าตัด ฉันจึงอยากจะมาคุยด้วย เพื่อหนู และ.ส. อยากจะให้ฉันช่วยเหลือบ้าง" พยาบาลถามความรู้สึกของผู้ป่วย และขอให้ผู้ป่วยครอบครัวให้ผู้ป่วยได้พูดระบายความรู้สึกออกมา "ตอนนี้ หนูรู้สึกอย่างไรบ้าง" "กลัว หรือไม่สบายใจบ้างไหม" "หนูกลัว หรือไม่สบายใจเรื่องอะไร"	สนทนา ซักถาม	ผู้ป่วยและผู้ป่วยครอบครัวให้ความสนใจที่จะสนทนาโต้ตอบด้วย

วัตถุประสงค์	รายละเอียด	กิจกรรม	ประเมินผล
2. เพื่อประเมินว่าผู้ป่วยทราบข้อมูลเกี่ยวกับการผ่าตัดมากน้อยอย่างไร	พยายามถามผู้ป่วย "หนูรู้เรื่องเกี่ยวกับการผ่าตัด หรือการเตรียมตัวก่อนผ่าตัดอย่างไรบ้าง ลองเล่าเท่าที่หนูรู้ให้ฟังหน่อยซิคะ"	ซักถาม	ผู้ป่วยตอบ และหรือ ผู้ปกครองอาจจะเป็นผู้กล่าวเสริมว่าใครเคยบอกเล่าไว้บ้างและเป็นเรื่องอะไร
3. เพื่อให้ข้อมูลอย่างง่าย ๆ เกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนผ่าตัด เหตุการณ์ก่อนและหลังผ่าตัด ตลอดจนการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย	<u>ข้อมูลการ เตรียมก่อนผ่าตัด</u> "เย็นวันนี้ พยายามจะทำความสะอาดบริเวณที่ตรงบริเวณที่จะทำผ่าตัด (ยกเว้นในรายผ่าตัดทอมทอนซิล) แล้วให้หน้าอาบน้ำ สระผมให้สะอาด งดรับประทานอาหารก่อนและหลังผ่าตัด พยายามอย่ารับประทานอาหารแข็งๆ ของร่างกายให้สดชื่น และเป็นการป้องกันการอักเสบติดเชื้อของร่างกาย พยายามจะไม่ให้หน้ารับประทาน อาหารและน้ำตั้งแต่เที่ยงคืนนี้จนถึงเวลาไปห้องผ่าตัด เพื่อไม่ให้หน้าอาเจียนเอาเศษอาหาร เข้าหลอดลม ขณะที่ยกยาสลบ คืนนี้ หนูควรนอนหลับให้เต็มที่ เพื่อร่างกายจะได้แข็งแรง ไม่อ่อนเพลีย"	บอก	ผู้ป่วยให้ความสนใจ ฟัง

วัตถุประสงค์	รายละเอียด	กิจกรรม	ประเมินผล
	ตอนเขามีก พยายามจะสวน อูจจาระไ้หนูเพื่อไม่ให้มีอูจจาระ คางในลำไส้ เพราะขณะที่หนูนอนสอ กลามเนื้อหูรูดจะคลายตัว อูจจาระ จะไหลออกมาทำให้สกปรกได้" <u>ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์การ ไปยาคัต</u> "เมื่อถึงเวลาที่จะไปห้องยาคัต จะมีเจ้าหน้าที่ใส่ชุดสีเขียวเอารถนอน หรือรถนั่งมารับหนูไปห้องยาคัต ห้อง ยาคัตเป็นห้องสี่เหลี่ยม มีเตียงยาคัต อยู่กลางห้อง มีคอมพิวเตอร์ใหญ่แฉวน ที่เพดาน รอบ ๆ ห้องจะมีเครื่องมือ ต่าง ๆ ที่ใช้ในการดมยาและการยาคัต พยายาม แพทย์ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ แต่งกายชุดสีเขียว สวมหมวกสีเขียว มีผ้าปิดจมูกและปากเพื่อป้องกันการแพร่ กระจายเชื้อ พยายามห้องยาคัตจะฉีกยาให้หนู เพื่อไม่ให้หนูรู้สึกสบาย ไม่ตื่นเต้น เมื่อใด เวลาแพทย์จะให้หนูดมยาสลบจากหน้า กากที่ครอบบนจมูกและปากของหนู จาก นั้นหนูจะง่วงนอนและหลับ ตอนนั้นแพทย์ จะเอาสิ่งที่ทำให้หนูเคยเจ็บปวดออก เมื่อเสร็จแล้วจะพาหนูไปนอนที่ห้องพักฟื้น		

วัตถุประสงค์	รายละเอียด	กิจกรรม	ประเมินผล
	และเมื่อหนูอาการดีขึ้น เจ้าหน้าที่จะพาหนูกลับมาอนที่ตึกนี้ตามเดิม" <u>ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์หลังผ่าตัด</u> "เมื่อหนูกลับมาที่เตียงเดิม พยายามจะจับให้หนูนอนราบ ตะแคงหน้า เพื่อให้หน้าลายไหลออกสะดวกและป้องกันการสำลัก หนูจะหายใจสะดวก พยายามจะวัดปรอท จับชีพจรและวัดความดันโลหิตเพื่อดูอาการเปลี่ยนแปลงของหนูเป็นระยะ" <u>การปฏิบัติตัวเฉพาะผู้ป่วยผ่าตัดคอ-ทอนซิล</u> "หลังผ่าตัด หนูจะรู้สึกเจ็บคอ คอแห้ง เมื่อหนูอยากบ้วนน้ำลาย ให้บ้วนออกเบา ๆ ไม่ทำแรง ๆ เพราะจะทำให้เจ็บแผล เวลาหนูเจ็บแผล รู้สึกไม่สบายให้บอกพยาบาลนะ พยายามจะให้ยาบรรเทาปวดแก่หนู วันแรกหลังผ่าตัด หนูจะได้รับประทานอาหารพวกน้ำ ๆ วันต่อมา หนูเจ็บคोनอยลง แพทย์จะให้หนูรับประทานอาหารอ่อน รสจืด เมื่อหนูไม่เจ็บคอจึงจะได้รับประทานอาหารตามปกติ"		

วัตถุประสงค์	รายละเอียด	กิจกรรม	ประเมินผล
	<u>การปฏิบัติตัวเฉพาะผู้ป่วยผื่นคัน</u> "หลังผื่นคัน หนูจะมีแผลที่ท้องน้อย หนูจะรู้สึกเจ็บแผลและเจ็บทอัสสาวะ เพราะแพทย์คาสายยางเล็ก ๆ ไว้ที่ ทอัสสาวะไหลสะดวก แพทย์จะคาสายนี้ 2-3 วัน เมื่อทอัสสาวะของหนูใสดี แพทย์ จึงจะเอาสายยางนี้ออก ที่แผลอาจจะมี น้ำขี้มทำให้ท้อง เปลี่ยนผ้าปิดแผลบ่อย ๆ ในระยะแรก เวลาหนูปวดแผลให้บอก พยาบาลแล้วหนูจะไต่ยาบรรเทาปวด หนูจะเริ่มรับประทานอาหารน้ำเมื่อรู้สึกตัวดี ไม่คลื่นไส้ อาเจียน และจะเปลี่ยนเป็น อาหารอ่อน อาหารปกติ เมื่อหนูอาการดีขึ้น" <u>การปฏิบัติตัวเฉพาะผู้ป่วยผื่นคันใส่เสื้อ</u> "หลังผื่นคัน หนูจะมีแผลที่ขาหนีบ เมื่อหนูรู้สึกปวดขาหนีบแล้วหนูจะ ไต่ยาบรรเทาปวด เมื่อหนูรู้สึกตัวดี ไม่ คลื่นไส้ อาเจียน หนูจะไต่รับประทาน อาหารน้ำ ๆ ก่อน เมื่ออาการดีขึ้น แพทย์ จะอนุญาตให้รับประทานอาหารได้ตามปกติ เมื่อหนูท้องลงมาเกิน หนูจะรู้สึก เจ็บตึงแผลและเค้นไม่ถนัด แต่เมื่อแผลหาย หนูจะเค้นได้ปกติเหมือนเดิม"		

แผน ข.

แผนการพยาบาลด้านจิตใจที่สอดคล้องกับวิธีการ เภชญาภาวะ เลียบแบบหลักเลี้ยง

สถานที่ เชียงป้วย
เวลา 30-35 นาที

วัตถุประสงค์	รายละเอียด	กิจกรรม	ประเมินผล
1. เพื่อให้ผู้ป่วย มีความคุ้นเคย กับพยาบาล และ เปิด โอกาสให้ ผู้ป่วยแสดง ความรู้สึก	พยาบาลกล่าวทักทายผู้ป่วยและ ผู้ปกครอง แนะนำตนเอง และบอก วัตถุประสงค์ของการมาสนทนาครั้งนี้ "สวัสดีค่ะหนู สวัสดีค่ะ .ส. (สรรพนามที่เหมาะสมกับวัยของผู้ปกครอง เช่น ป้า น้า เป็นต้น) ฉันเป็น พยาบาลซึ่งทำงานที่นี่ ฉันทราบว่า ทุ่งนันทน์จะทำยาตัด ฉันจึงอยากจะ มาคุยคุยเพื่อหนู และ .ส. อยากจะ ให้ฉันช่วยเหลือบ้าง พยาบาลถามความรู้สึกของ ผู้ป่วย และขอให้ผู้ปกครองช่วยกระตุ้น ให้ผู้ป่วยได้พูดระบายความรู้สึกออกมา "ตอนนี้ หนูรู้สึกอย่างไรบ้าง" "หนูกลัว หรือไม่สบายใจบ้างไหม" "หนูกลัว หรือไม่สบายใจเกี่ยวกับ เรื่องอะไร" พยาบาลแสดงการยอมรับว่าความรู้สึกของผู้ป่วยพิเศษความรู้สึกกลัว วิตกกังวล	สนทนา ซักถาม	ผู้ป่วยและผู้ปกครอง ให้ความสนใจที่จะ สนทนาโต้ตอบด้วย

วัตถุประสงค์	รายละเอียด	กิจกรรม	ประเมินผล
2. เพื่อให้ข้อมูล อย่างง่าย ๆ และหลีกเลี่ยง ในราย- ละเอียด ตลอดจนระวัง การเข้าใจผิด	หรือการไม่กล้าแสดงความรู้สึกว่าเป็น พฤติกรรมชั่วคราว ควบคู่การพูดว่า "หนูไม่บอกมันตอนนี้ ก็ไม่เป็นไร แต่ฉันยังอยากคุยกับหนูเพื่อให้หนูเข้าใจ เรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการผ่าตัดมากขึ้น" หรือ "หนูบอกว่าไม่กลัว ฉันเชื่อหนู" พยายามนำคำตอบจากแบบ- สัมภาษณ์และสังเกตวิธีการเผชิญภาวะ เครียดของผู้ป่วยคนนั้นมาประกอบการให้ ข้อมูลเกี่ยวกับการผ่าตัด "สมมติจะคิดว่าหนูจำเป็นต้อง เล่าให้เพื่อนฟังถึงการผ่าตัด หนูจะบอก เพื่อนว่าการผ่าตัดคืออะไร" "การผ่าตัด เป็นการเอาสิ่งที่เคย ทำให้หนูเจ็บปวดหรือไม่สบายออก เช่น เอาคอมในคอที่เคยโตแล้วทำให้หนู เจ็บคอ รับประทานอาหารลำบากนั้น ออกไป (หรือ เอาก้อนเล็ก ๆ ใน กระเพาะปัสสาวะตรงท้องน้อย ที่เคยทำ ให้หนูปัสสาวะลำบากออก หรือเอาก้อน โป่งที่ขาหนีบที่ทำให้หนูเจ็บและเดิน ไม่ถนัดนั้นออก) <u>ข้อมูลการเตรียมตัวก่อนผ่าตัด</u> "เย็นวันนี้ พยายามจะทำความ- สะอาดผิวหนัง (ยกเว้นผู้ป่วยผ่าตัด	ซักถามและ ให้คำอธิบาย เพื่อให้ผู้ป่วย เข้าใจ ถูกต้อง	ผู้ป่วยสนใจฟัง และลองตอบ คำถาม

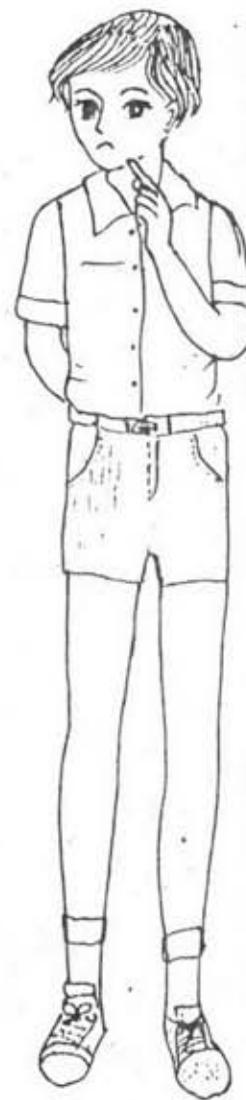
วัตถุประสงค์	รายละเอียด	กิจกรรม	ประเมินผล
	ทอมทอนซิล) แล้วให้หนูอาบน้ำ สระผม และตัดเล็บให้สั้น ก่อนนอนและตอนเช้า หนูทองแปรงฟันให้สะอาด" "คืนนี้ หนูควรนอนหลับให้สบายนะคะ พรุ่งนี้หนูจะได้สดชื่น แข็งแรง และทั้งนี้ เที่ยงคืน พยาบาลจะขอร้องหนูไม่ให้รับประทานอาหารหรือน้ำ จนถึงเวลาไปผ่าตัด เพื่อให้หนูปลอดภัย ไม่อาเจียนขณะที่ หนูนอนหลับตอนผ่าตัด" ตอนเช้า พยาบาลจะสวนอุจจาระ ให้หนู เพื่อหนูจะได้ไม่ถ่ายเลอะตอน นอนหลับในห้องผ่าตัด" พยาบาลลองทบทวนว่าผู้ป่วยเข้าใจ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดหรือไม่ "หนูลองบอกซิคะว่า เย็นนี้หนูจะ ท้องทำอะไรคะ" "ตอนกลางคืนและตอนเช้า พยาบาลจะทำอะไรให้หนูบ้าง" <u>ข้อมูล เหตุการณ์การไปผ่าตัด</u> "เมื่อถึงเวลาไปห้องผ่าตัด จะมี เจ้าหน้าที่แอดซุสซี่ เชิญมารับหนูไปห้อง ผ่าตัด ที่นั่นจะมีพยาบาล แพทย์ และ เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ใส่ชุดสีเขียวและปิดปาก จมูกด้วยผ้า พยาบาลจะให้หนูนอนบน	ซักถาม และอาจ ทบทวนให้ ผู้ป่วยใหม่	

วัตถุประสงค์	รายละเอียด	กิจกรรม	ประเมินผล
	เที่ยงกลางห้องและจะฉีกยา เพื่อให้หนูไม่ คั่นเค้น จากนั้นพยายามจะให้หนูกลมกลืน- หอมจากหน้ากากที่จะวางบนจมูกและปาก ของหนู หนูจะรู้สึกง่วงและหลับสบาย ก่อนนี้แพทย์จะเอาสิ่งที่หนูเจ็บปวดหรือ ไม่สบายออก เสร็จแล้วจะพาหนูไปนอน ที่ห้องพักฟื้นเพื่อรอให้หนูตื่นแล้วจึงจะพา หนูกลับมาที่ตึกนี้" <u>ขอมูล เหตุการณ์หลังผ่าตัดและการปฏิบัติตัว</u> <u>เฉพาะผู้ป่วยที่ตัดทอนซีส</u> "เมื่อหนูตื่นขึ้น หนูจะรู้สึกเจ็บคอ คอแห้ง เวลาหนูจะบ้วนน้ำลายให้ชวน เบา ๆ หนูอาจจะขอยาบรรเทาปวดจาก พยาบาลเพื่อหนูจะไคหายเจ็บ แพทย์จะ ให้หนูรับประทานอาหารน้ำ ๆ ก่อน เมื่อ หนูเจ็บน้อยก็จะรับประทานอาหารอ่อน ๆ รสจืดไค เมื่อหนูไม่เจ็บคอแล้วจึงไค รับประทานอาหารปกติ" <u>เฉพาะผู้ป่วยผ่าตัดนิ้ว</u> "เมื่อหนูตื่นขึ้น หนูจะมีแผลเล็ก ๆ ที่ท้องน้อย หนูจะรู้สึกเจ็บแผลบ้างและจะมี สายยางเล็ก ๆ คาไว้ที่ทอมีสสาวะ เพื่อให้ มีสสาวะไหลไค เมื่อสีน้ำมีสสาวะใสไค แพทย์จะเอาสายยางนั้นออก พยาบาลจะ เปลี่ยนผ้าปิดแผลให้หนูตามเวลา เวลาที่		

วัตถุประสงค์	รายละเอียด	กิจกรรม	ประเมินผล
3. เพื่อสร้าง ความมั่นใจ แก่ผู้ป่วย	หนูรู้สึกเจ็บแสบ ให้หนูบอกพยาบาล เพื่อหนูจะได้ยาบรรเทาปวด <u>เฉพาะผู้ป่วยผ่าตัดไส้เลื่อน</u> "เมื่อหนูตื่นขึ้น หนูจะมีแผลเล็กๆ ที่ขาหนีบ หนูจะรู้สึกตึงและเจ็บบ้าง เวลาที่ขยับขา และมันทำให้หนูเหนื่อย หนักในระยะแรกบ้าง แต่เมื่อแผลหาย หนูจะเดินไต่หนักและไม่เจ็บ พยาบาล จะเปลี่ยนผ้าปิดแผลในหนูตามเวลา" "เมื่อพยาบาลบอกให้หนูทำอะไร หนูควรทำตามคำแนะนำเพราะจะทำให้ หนูแข็งแรงและหายเร็วขึ้นเหมือนกับ... (ยกตัวอย่างผู้ป่วยรายอื่นและชี้ให้ดู พร้อมกับเนนว่าผู้ป่วยนั้นแข็งแรงจนจะ หายดีแล้วและจนจะไต่กลับบ้านแล้ว)		
4. เพื่อให้ผู้ป่วย ได้ทราบวิธีการ บางอย่างใน การเอาชนะ ความเครียด	พยาบาลนำหนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เรื่อง "เมื่ออกของผ่าตัด" ให้ผู้ป่วย อ่านโดยที่พยาบาลและพยาบาลรองอาจจะ ช่วยอ่านบางคำให้ที่ผู้ป่วยอ่านติดขัด เมื่อผู้ป่วยอ่านจบ พยาบาล ซักถามความรู้สึกเด็ก "ตอนนี้หนูรู้สึกอย่างไรบ้าง" "หนูอยากถามอะไรเพิ่มเติม" พยาบาลยุติการสนทนา "ฉันใช้เวลาคุยกับหนูนานแล้ว ต้องไปก่อนนะ หนูจะได้พักผ่อน"	ให้ผู้ป่วย อ่านหนังสือ ด้วยตนเอง ให้เวลา ประมาณ 30 นาที	ผู้ป่วยควรอ่าน อย่างสนใจ

"เมื่อท้องผูก"

วันนี้ ก้องรู้สึกไม่สบายใจเลย เพราะแม่พาก้อง
มาที่โรงพยาบาล เพื่อให้คุณหมอผ่าตัดทอนนิ่ว
แมบอก "ท้องผูกถ่ายออกมาบ่อยๆ จะได้ไม่เจ็บค่อยๆ
และจะได้แข็งแรงเหมือนเพื่อน ๆ " ก้องรู้ว่าเวลานี้ท้อง
โศกที่ไร มันทำให้ท้องเจ็บและกินอาหารลำบาก อีกนี้ท้อง
เป็นไขวญ ก้องเลยอดไปโรงเรียนเวลาไม่สบายทุกที
แต่ท้องไม่ขากถ่าย มันคงเจ็บมากเหมือนนั้น

แม่พากองไปที่ห้องที่มารตรวจครั้งแรก จากนั้นพยาบาลคนหนึ่ง
เค็ดพาแม่และกองไปตักยู่ป่วยเด็ก แม่บอกว่าจะให้กองนอนที่นี้ระหว่าง
อยู่ในโรงพยาบาล 3 - 4 วัน ที่นี้มียู่ป่วยเด็กหลายคน กองเห็นเด็กหญิง
เด็กชาย เด็กโต เด็กเล็กและเด็กโตขนาดกองก็มี กองรู้สึกแปลกใจที่-
เด็กคนอื่น ๆ อยู่ที่นี้ได้ เขาไม่คิดถึงบ้าน คิดถึงแม่ คิดถึงโรงเรียนหรือ
กลางคืนก็ตองนอนคนเดียว กองคิดแล้วอยากร้องไห้

กองไม่อยากอยู่โรงพยาบาลเลยจริง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิจัยทันตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ศึกษาอยู่เด็ก มีพยาบาลเป็นอยู่หลายคน บางคนยิ้ม
บางคนไม่ยิ้ม พยาบาลประจำศึกษาหนึ่งออกมาต้อนรับและพูดคุยกับพยาบาล
ที่มาส่ง สักครูจึงหันมาพูดทักทายกองหลายคำ ก้องไปหลายวันและ
ไม่ตอบด้วย แม้จึงตอบแทนกอง พยาบาลพูดกับแม่ครูหนึ่งซึ่งก้อง
ไม่สนใจฟัง เลย

ต่อมาพยาบาลพากองและแม่เดินไปที่เคียงว่าง เคียงหนึ่ง
พยาบาลพูด "ก้อง หนูเอาเคียงนี้ละจะ"

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แม่ให้ทองนอนบนเตียง พยายามให้ทองอมปรอทเพื่อรู้ว่าทองมีไข้หรือไม่
และขอจับชีพจรที่ข้อมือทองขณะที่ทองอมปรอท ทองคิดว่า ที่จริงพยายาม
ก็ไม่มากด้วยอย่างที่คิดเลย และพยายามก็ยังไม่ทำอะไรให้ทองเจ็บป่วย
เมื่อพยายามวัดปรอทเสร็จ พยายามบอกทองว่า "หนูต้องนอนพักให้มาก
พรุ่งนี้คุณหมอจะตัดคอมนอนให้ ตอนนี้อยู่กับแม่ก่อนนะ" แล้ว
พยายามบอกกับแม่ว่า ให้แม่อยู่เป็นเพื่อน ฝากองได้

ทองก็ใจที่แม่จะได้อยู่กับทองที่ เพราะทองไม่รู้ใจใครเลย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แต่แม่กลับถามพยาบาลว่า " แม่ไม่เผ้าก้องได้ไหมคะ "

" เพราะที่บ้านไม่มีผู้ใหญ่ดูแลเด็ก ๆ น้องก้องอีก 2 คน " พยาบาลพูดว่า

" ไม่เป็นไรค่ะ ก้องโตพอที่จะดูแล
ตัวเองได้แล้ว และถ้าต้องการให้พยาบาล
ช่วยอะไร บอกได้ค่ะ ที่นี่พยาบาลจะฉลัดเปลี่ยน
กันมาดูแลผู้ป่วยอยู่แล้วค่ะ " ก่อนพยาบาล
จะเดินจากไป เธอแนะนำให้ก้องรู้จักกับแก้ว
เด็กชายอายุเท่าก้องนั่งนอนอยู่เคียงติดกัน

แม้งกับก้องนานที่เคี้ยว ก้องบอกแม่ว่า
 "ก้องอยากไ้แม่อยู่ควย ก้องไมรูว่า กลางคืนจะรอนหลับ
 ไ้ใหม่" "ก้องคิดถึงบ้าน" แมบอกก้องว่า "ก้องโตแล้ว
 นะจะ ลูกก้องอยู่ที่ไ้ไ้ไ้ ลูกจะไม่เหงาถ้าลูกอยู่กับเพื่อน
 เคียงข้าง ๆ นี้ พยายามจะช่วยดูแลลูกแทนแม่จะ
 พรงนี้แม่จะมาหาลูกแต่เช้าก่อนลูกไปงัก และแม่จะไปส่ง
 ลูกควย ลูกจะวาวอย่างไรจะ "

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก้องรีบถามแม่ทันที "แม่ไม่กลับบ้านไม่ไค้หรือ อยู่เป็นเพื่อนก้องหน่อยนะ"
แม่ตอบว่า "ไม่ไค้หรือลูก ไม่มีใครดูแลน้องยังเล็ก แดกอกโกแล้วและแม่คิดว่า
ลูกเป็นคนเข้มแข็ง ออกทนกว่าน้องนะจะ ลูกควรดูแลตัวเองไค้แล้ว" ก้องฟังแม่แล้วรู้สึก
สีกังเลใจ รักน้องก็รัก อยากให้แม่อยู่ด้วยก็อยาก แดก้วยเหตุผลของแม่ ก้องจำก้อง
อยู่โรงพยาบาล โดยที่ก้องไม่รู้จกใคร

เมื่อแม่กลับบ้าน ก้องรู้สึกเหงาทันทีและยังไม่สบายใจเมื่อคิดว่า อะไรจะ
เกิดกับก้องก็ไม่รู้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

"นี่ นายเฟิ่งมาอยู่หรือ" เสียงตักกิ่งขึ้น กิ่งเงยหน้า
ก็เห็นเด็กชายคนหนึ่งยืนยิ้มให้กิ่ง เขาหัวตุงทลาคติกรมีผ้าสีเหลืองใส
และมีสายยาวคอเข้าไปในกางเกง "นายจะมาฆ่าตัดหรือ"
เขาถามอีก กิ่งพยักหน้า "ฆ่าตัดอะไรล่ะ"
กิ่งตอบเขาเสียงเบา ๆ ว่า "ฆ่าตัดคอมทอนชนิด"

"งั้น ยายตุ๊กตาก็มีเพื่อนแล้วละ นายรุ้ไหมยายตุ๊กตาคจะทำผ้าตัดหญิงนี้
ยายนี้ไม่ค่อยกลัวอะไร พวกมากถามโน่นถามนี่จากพยาบาลตลอดเวลา นั้นใจนอนที่
เตียงมุมห้องโน่นละ ยายตุ๊กताल่ะ" เขาพูดพลางชี้มือควัย ก้องคิดว่า นายคนนี้
ช่างพูดเหมือนกัน เขายังคงพูดต่อไป "ฉันผ้าตัดเอาผ้าออกไปแล้ว นี่ใจฉันจึงมีสาย
ยางให้ลื้อออก ลงตุงไปก่อน หมอบอกว่า หญิงนี้จะเอาสายนี้้ออกแล้ว ฉันจะฉีได้เหมือนเดิม"

"โหม่ง คุณอะไรกับก้องจ๊ะ" เสียงพยาบาลคนทั่วๆไปรอนั่นเอง โหม่งกอบ
"โหม่ง เล่าเรื่องผ้าตัดนี้ของโหม่งให้เขาฟังครับ"

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

"อ้าว ... แล้วโหม่งเอาไว้ให้กองกิ้วหรือเปล่า" พยาบาลถามกอง แต่โหม่งรีบตอบก่อน
"ไม่หรอกครับ เรื่องผ่าตัดไม่เห็นมีอะไรน่ากลัวเลย เจ็บแต่เหนื่อยแต่โหม่งไม่กลัว ไม่กี่วันก็หาย
ครับ" พยาบาลพยักหน้าและพูดว่า "จะ จะ แล้วกองรู้สึกอย่างไร เหนงาไหมจะ"
กองพยักหน้า พยาบาลจึงพูดว่า "เคี้ยวอาหารเข้ามา โหม่งเอาข้าวมานั่งทานเป็นเพื่อนกองสิ
กองจะได้ไม่เหงานะ"

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

"ได้เวลานอนแล้ว" ก้องคิดขณะนอนเบเียงตองตนเอง
เมื่อเข้้นนี้ ก้องเหงาแ่ยลง และก้องรู้สึกสบายใจขึ้น และคิดว่า
การจะไปผ่าคักรุ่งนี้เบเ็นเรื่องที่ไม่นากลั้วอีกก่อไป หลังจากได้
ทราบเรื่อง เตรียมตัวผ่าคักรึนตอนเข้้นหลังรับประทานอาหาร เข้้นแล้ว
ก้องคิดว่า "รุ่งนี้แม่จะเห็นว่าก้องกลั้วหาญ เพราะก้องไม่กลั้ว
ผ่าคักรึนแล้ว" แล้วก้องก็นอนหลับไป

ศูนย์วิทยพัทพษภกร
จุพาลงกรณัณหาวิทยาลัย

แบบสังเกตปฏิบัติการตอบสนองภาวะเครียด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อผู้ป่วย (ต.ช., ต.ญ.) .....

อายุ ..... ปี ..... เดือน

นักเรียนชั้น ..... โรงเรียน .....

การผ่าตัด .....

ส่วนที่ 2 เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและปฏิบัติการ
ที่ผู้ป่วยแสดงออก

เหตุการณ์ ก. เหตุการณ์ขณะเจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดเอารอนนอนหรือรอนึ่ง
มารับผู้ป่วยที่ตึกผู้ป่วยสามัญ

เหตุการณ์ ข. เหตุการณ์ขณะพยาบาลจะฉีดยาก่อนผ่าตัดให้ผู้ป่วย

ปฏิบัติการ	ก	ข	คะแนน	ลักษณะปฏิบัติการที่แสดงออก
<u>กานหาทาง</u>				
1. การสังเกตขณะที่มีการทศ ระหว่างพยาบาลหรือ เจ้าหน้าที่และผู้ป่วย			1 1 2	มีการสบตาคามปกติ หลบตา ไม่สบตาศพยาบาลหรือ เจ้าหน้าที่เป็นบางครั้ง หลบตา ไม่สบตาศพยาบาลหรือ เจ้าหน้าที่ตลอดเวลา
2. การเหมหรือขบริมฝีปาก			0 1 2	ไม่มีการขบหรือเหมริมฝีปาก เหมหรือขบริมฝีปากเป็นบางครั้ง เหมหรือขบริมฝีปากตลอดเวลา

ปฏิกิริยา	ก	ข	คะแนน	ลักษณะปฏิกิริยาที่แสดงออก
8. การร้องไห้			0	ไม่มีน้ำตาคลอหรือขอบตาแดง
			1	มีน้ำตาคลอ ขอบตาแดงหรือร้องไห้เป็นบางครั้ง
			2	มีน้ำตาไหล ขอบตาแดง ร้องไห้เกือบหรือตลอดเวลา
<u>ด้านการใช้เสียง</u>				
1. การส่งเสียงร้องกึ่ง			0	ไม่มีการร้องครวญครางหรือกรี๊ดร้อง
			1	มีการร้องครวญครางหรือกรี๊ดร้องเป็นบางครั้ง
			2	ร้องครวญครางหรือกรี๊ดร้องตลอดเวลาหรือเกือบตลอดเวลา
2. การใช้คำท่า			0	ไม่มีการพูดคำพยานวลหรือเจ้าหน้าที่
			1	มีการพูดคำพยานวลหรือเจ้าหน้าที่เป็นบางครั้ง
			2	มีการพูดคำพยานวลหรือเจ้าหน้าที่เกือบหรือตลอดเวลา
3. การพูดปฏิเสธ			0	ไม่มีการพูดปฏิเสธ
			1	พูดปฏิเสธเป็นบางครั้ง
			2	พูดปฏิเสธเกือบหรือตลอดเวลา
4. การพูดต่อรอง			0	ไม่มีการพูดต่อรองใด ๆ
			1	พูดต่อรองเป็นบางครั้ง
			2	พูดต่อรองเกือบหรือตลอดเวลา
5. การเรียกร้องผู้ปกครอง			0	ไม่มีการเรียกร้องผู้ปกครอง
			1	เรียกร้องผู้ปกครอง 1-2 ครั้ง
			2	เรียกร้องผู้ปกครองมากกว่า 2 ครั้ง

ภาคผนวก ค.

การวิเคราะห์ค่าความเที่ยง

การคำนวณหาค่าความเที่ยง

1. แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตวิธีการเผชิญภาวะ เครียดก่อนผ่าตัดแบบหลักเฉียง

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตวิธีการเผชิญภาวะ เครียดก่อนผ่าตัดแบบหลักเฉียงไปใช้กับผู้ป่วยเด็กวัยเรียน ที่มาอยู่โรงพยาบาลเพื่อรับการผ่าตัดชนิดที่แพทย์นัดหมาย ที่ตึกผู้ป่วยสามัญ แผนกศัลยกรรมหู คอ และแผนกศัลยกรรมเด็ก โรงพยาบาลลำปาง จำนวน 10 คน โดยที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยอยู่ในเหตุการณ์การสัมภาษณ์ด้วยกัน คะแนนส่วนการสัมภาษณ์นำมาหาค่าความเที่ยงควยวิธีของ Cronbach ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$L = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$

n = จำนวนข้อทั้งหมดในแบบสัมภาษณ์

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในแบบสัมภาษณ์แต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด

$$L = \frac{10}{10-1} \left(1 - \frac{2.32}{9.76} \right)$$

$$= \frac{10}{9} (1 - 0.2377)$$

$$= \frac{10}{9} (0.7623)$$

$$= 0.847$$

ส่วนคะแนนของการสังเกต นำมาหาค่าความเที่ยงโดยวิธีของ วิธเจียม
เอ สกอตต์ ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\text{Reliability} = \frac{P_o - P_e}{1 - P_e}$$

P_o = 1 - บอรวมของความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของพฤติกรรม
ที่ไต่จากการสังเกตของผู้สังเกต 2 คน

P_e = (สัดส่วนของความถี่ของพฤติกรรมที่มีจำนวนสูงสุด)² + (สัดส่วน
ของความถี่ของพฤติกรรมที่มีจำนวนรองลงมา)² โดยเลือกจาก
ผลการสังเกตของผู้สังเกตคนใดคนหนึ่งก็ได้

$$P_o = 1 - .0654$$

$$= 0.9346$$

$$P_e = (0.1481)^2 + (0.1296)^2$$

$$= 0.0219 + 0.0168$$

$$= 0.0387$$

$$\text{Reliability} = \frac{0.9346 - 0.0387}{1 - 0.0387}$$

$$= \frac{0.8959}{0.9613}$$

$$= 0.9319$$

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. แบบสังเกตปฏิกิริยาตอบสนองภาวะเครียด

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำแบบสังเกตปฏิกิริยาตอบสนองภาวะเครียดไปใช้สังเกตปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ป่วยเด็กวัยเรียน จำนวน 16 คน ที่แสดงปฏิกิริยาต่อเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดภาวะเครียดแก่ผู้ป่วย ได้แก่ ขณะรับการเจาะเลือดปลายนิ้วมือ หรือขณะที่เจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดเอารถนอนหรือรถนั่งมารับผู้ป่วยที่เตียง หรือขณะที่พยาบาลห้องผ่าตัดจะฉีดยาให้ผู้ป่วย รวมการสังเกต 20 ครั้ง แล้วนำค่าคะแนนการสังเกตมาหาค่าความเที่ยงด้วยวิธีของ วิลเลียม เอ สก็อตต์

$$\text{Reliability} = \frac{P_o - P_e}{1 - P_e}$$

$$\begin{aligned} P_o &= 1 - 0.0530 \\ &= 0.947 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_e &= (0.1224)^2 + (0.1156)^2 \\ &= 0.0150 + 0.0134 \\ &= 0.0284 \end{aligned}$$

$$\text{Reliability} = \frac{0.947 - 0.0284}{1 - 0.0284}$$

$$= \frac{0.9186}{0.9716}$$

$$= 0.9454$$

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาว คณิงนิตย์ บุญมี เกิดเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2497 ที่จังหวัดลำปาง สำเร็จการศึกษาวិทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาล) และประกาศนียบัตรคุณครูภักดีอนามัย จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2519 ปัจจุบันรับราชการเป็นวิทยากร ระดับ 5 วิทยาลัยพยาบาลลำปาง กองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย